

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

21.02.2023

м. Дніпро

№ 54/12-р/к
Справа № 54/41-22

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Виконавчим комітетом Петро-Михайлівської сільської ради (інформація, доступ до якої обмежено) не визначено на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, які б здійснювали вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади.

За результатами розгляду справи № 54/41-22 адміністративна колегія Відділення визнала бездіяльність виконавчого комітету Петро-Михайлівської сільської ради (інформація, доступ до якої обмежено), яка полягала у не проведенні конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади, антиконкурентними діями, що можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів, що є порушенням частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Виконавчий комітет Петро-Михайлівської сільської ради (інформація, доступ до якої обмежено) зобов'язано у двомісячний термін з дня отримання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 54/41-22 про порушення виконавчим комітетом Петро-Михайлівської сільської ради (інформація, доступ до якої обмежено) законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Відділу досліджень і розслідувань в Запорізькій області Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 19.01.2023 № 54-03/10п,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 27.10.2022 № 54/47-рп/к розпочато розгляд справи № 54/41-22 за ознаками вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на регіональному ринку послуг з

вивезення побутових відходів.

- (2) Головою Відділення надіслано виконавчому комітету Петро-Михайлівської сільської ради (інформація, доступ до якої обмежено) вимогу про надання інформації від 27.10.2022 № 54-02/2076.
- (3) Листом Відділення від 28.10.2022 № 54-02/2078 на адресу виконавчого комітета Петро-Михайлівської сільської ради (інформація, доступ до якої обмежено) надіслано копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 27.10.2022 № 54/47-рп/к про початок розгляду справи № 54/41-22, яка вручена 04.11.2022.
- (4) 03.11.2022 отримано лист виконавчого комітета Петро-Михайлівської сільської ради (інформація, доступ до якої обмежено) № 02-01-26/1828 у відповідь на лист Відділення від 27.10.2022 № 54-02/2076.
- (5) Листом від 19.01.2023 № 54-02/121 виконавчому комітету Петро-Михайлівської сільської ради (інформація, доступ до якої обмежено) було направлено Подання з попередніми висновками у справі від 19.01.2022 № 54-03/10п.
- (6) Листом від 31.01.2023 № 02-01-26/325 виконавчий комітет Петро-Михайлівської сільської ради (інформація, доступ до якої обмежено) надав Відділенню відповідь на Подання з попередніми висновками.

2. Відповідач

- (7) Відповідачем у справі є **виконавчий комітет Петро-Михайлівської сільської ради** (інформація, доступ до якої обмежено), дата державної реєстрації в Єдиному державному реєстрі про проведення державної реєстрації юридичної особи: 21.05.1997) [далі – **Виконавчий комітет**].

Основний вид економічної діяльності Виконавчого комітету є: Державне управління загального характеру (код КВЕД 84.11), організаційно-правова форма - орган місцевого самоврядування.

- (8) Виконавчий комітет є виконавчим органом Петро-Михайлівської сільської ради, що представляє Петро-Михайлівську сільську територіальну громаду у (інформація, доступ до якої обмежено) з адміністративним центром у селі Петро-Михайлівка.
- (9) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 713-р від 12 червня 2020 року «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Запорізької області» до складу Петро-Михайлівської сільської територіальної громади входять території 18 населених пунктів: (інформація, доступ до якої обмежено).
- (10) Відповідно до статті 140 Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.
- (11) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (12) Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:
 - місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст (частина друга статті 2);
 - первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і

повноважень є територіальна громада села, селища, міста. Територіальні громади в порядку, встановленому Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову (частини перша та друга статті 6);

- сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами (частина перша статті 10);
- виконавчими органами, зокрема міських рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи (частина перша статті 11);
- органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону (частина перша статті 16).

Отже, у розумінні вищенаведених законодавчих норм, Виконавчий комітет є органом місцевого самоврядування і наділяється цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

- (13) Як орган місцевого самоврядування Виконавчий комітет є суб'єктом відносин, що регулюються законодавством про захист економічної конкуренції.

3. Опис ринку, на якому відбулося недопущення конкуренції

- (14) Об'єктами дослідження є: послуга з вивезення твердих побутових відходів та суб'єкти господарювання, які здійснюють господарську діяльність на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (15) Товарними межами ринку є послуги з вивезення твердих побутових відходів, для яких не є взаємозамінними інші види послуг, оскільки споживачі послуг з вивезення твердих побутових відходів не можуть обрати інші послуги на заміну.
- (16) Територіальними (географічними) межами ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів є територія населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади.
- (17) Часовими межами ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів визначено: період травень 2021 року – січень 2023 року.
- (18) Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази належать спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення твердих побутових відходів, контрольно-технічний пункт для забезпечення щоденного контролю за технічним станом транспортних засобів, виконання регламентних робіт з технічного обслуговування та ремонту спеціально обладнаних транспортних засобів, підтримання в належному санітарному стані спеціально обладнаних транспортних засобів.
- (19) Потенційними конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами; які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», та які можуть вступити на ринок з метою надання послуг у сфері поводження з побутовими відходами та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів.

- (20) За інформацією Виконавчого комітету (лист від 03.11.2022 № 02-01-26/1828), послуги з вивезення твердих побутових відходів у межах певних населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади надають:
- комунальне підприємство (інформація, доступ до якої обмежено) (далі – КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено));
 - комунальне підприємство (інформація, доступ до якої обмежено) (далі – КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено)).
- (21) Крім того, за інформацією Департаменту житлово-комунального господарства та будівництва (інформація, доступ до якої обмежено) державної адміністрації (лист від 16.11.2022 № 01-15/489) господарську діяльність на ринку послуг з вивезення побутових відходів в межах (інформація, доступ до якої обмежено) здійснювало 63 суб'єктів господарювання, з них 14 суб'єктів господарювання приватної форми власності, зокрема:
- товариство з обмеженою відповідальністю (інформація, доступ до якої обмежено) (далі – ТОВ 1 (інформація, доступ до якої обмежено)),
 - товариство з обмеженою відповідальністю (інформація, доступ до якої обмежено) (далі – ТОВ 2 (інформація, доступ до якої обмежено)).
- (22) Тобто, деякі з цих суб'єктів господарювання могли би бути потенційними учасниками конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів та, у разі перемоги, надавати свої послуги споживачам Петро-Михайлівської сільської територіальної громади.
- (23) За результатами опитування ТОВ 1 (інформація, доступ до якої обмежено) та ТОВ 2 (інформація, доступ до якої обмежено), які здійснюють діяльність на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах (інформація, доступ до якої обмежено), зазначені суб'єкти господарювання підтвердили можливість надання послуг у сфері поводження з побутовими відходами мешканцям територіальних громад, розташованих в (інформація, доступ до якої обмежено), в територіальних межах якого розташована і Петро-Михайлівська сільська територіальна громада.
- (24) Так, ТОВ 1 (інформація, доступ до якої обмежено) листом від 13.10.2022 № 81 зазначило, що здійснює господарську діяльність в наступних територіальних межах (населених пунктах) (інформація, доступ до якої обмежено) територіальна громада, та прийняло б участь у конкурсі з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів, у разі його оголошення органами місцевого самоврядування.
- (25) ТОВ 2 (інформація, доступ до якої обмежено) листом від 13.10.2022 № 670 повідомило, що надає послуги з вивезення твердих побутових відходів на території, зокрема Дружелюбівської сільської ради, Новоолександрівської сільської територіальної громади. У разі оголошення органами місцевого самоврядування (інформація, доступ до якої обмежено) конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів ТОВ 2 (інформація, доступ до якої обмежено) прийматиме участь у даному конкурсі. Виробничі потужності ТОВ 2 (інформація, доступ до якої обмежено) дозволяють надавати послуги з вивезення побутових відходів на всій території (інформація, доступ до якої обмежено).
- (26) КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено), КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено) та суб'єкти господарювання – потенційні конкуренти, які здійснюють діяльність на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів у близько розташованих населених пунктах та районах, можуть бути потенційними учасниками конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Петро-Михайлівської сільської територіальної громади, представництво інтересів якої здійснює Петро-Михайлівська сільська рада.

- (27) Споживачами (покупцями) послуги з вивезення твердих побутових відходів в межах Петро-Михайлівської сільської територіальної громади є населення, бюджетні установи та інші споживачі.
- (28) Бар'єрами вступу на ринок надання послуг з вивезення твердих побутових відходів є, зокрема:
- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю визначення на конкурсній основі виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на певній території населеного пункту;
 - значні фінансові витрати: на придбання спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення твердих побутових відходів або необхідність укладання договору оренди такого транспортного засобу; на придбання (оренду) контрольно-технічного пункту для забезпечення щоденного контролю за технічним станом транспортних засобів власними силами, виконання регламентних робіт з технічного обслуговування, ремонту та санітарної обробки спеціально обладнаних транспортних засобів.

4. Нормативно-правове регулювання

- (29) Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (30) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (31) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (32) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх *виконавчі органи*, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (33) Згідно із пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в редакції, *що діяла до 01.05.2021*, виключно на пленарних засіданнях *сільської, селищної, міської ради* вирішувались питання з *визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів* спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (34) Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» № 1060-IX від 03.12.2020, який *набув чинності 01.05.2021* (далі – Закон № 1060-IX), були внесені зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», зокрема, пункт 55 частини першої статті 26 виключено та внесено зміни до пункту "а" статті 30 цього Закону.
- (35) Відповідно до підпункту 6 пункту "а" частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (із змінами, внесеними Законом № 1060-IX) до власних (самоврядних) повноважень *виконавчих органів сільських, селищних, міських рад* належать, зокрема, *вирішення питань поводження з побутовими відходами*,

знешкодження та захоронення трупів тварин.

- (36) Крім того, до власних (самоврядних) повноважень *виконавчих органів сільських, селищних, міських рад* належать, зокрема, *визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів* спеціально обладнаними для цього транспортними засобами (підпункт 23 пункту "а" частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» із змінами, внесеними Законом № 1060-IX).
- (37) Статтею 1 Закону України «Про відходи», зокрема визначено, що:
- відходи - будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення (абзац другий статті 1);
 - поводження з відходами - дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення (абзац п'ятий статті 1);
 - побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення (абзац двадцять третій статті 1);
 - тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням (абзац двадцять четвертий статті 1);
 - послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування (абзац двадцять шостий статті 1).
- (38) Основними завданнями законодавства про відходи, відповідно до положень статті 3 Закону України «Про відходи», є: визначення основних принципів державної політики у сфері поводження з відходами; правове регулювання відносин щодо діяльності у сфері поводження з відходами; визначення основних умов, вимог і правил щодо екологічно безпечного поводження з відходами, а також системи заходів, пов'язаних з організаційно-економічним стимулюванням ресурсозбереження; забезпечення мінімального утворення відходів, розширення їх використання у господарській діяльності, запобігання шкідливому впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини.
- (39) Відповідно до вимог статті 35-1 Закону України «Про відходи»:
- виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (частина третя статті 35-1);
 - виконавець послуг з вивезення побутових відходів укладає договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами із споживачами (частина четверта статті 35-1).
- (40) Згідно з абзацом першим пункту 3 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових

відходів.

- (41) Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» затверджено Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів (далі – Порядок), який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (42) Відповідно Порядку:
- учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, та які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII, що набрав чинності 01.05.2019 (пункт 3 Порядку);
 - підготовка та проведення конкурсу забезпечується **організатором конкурсу** - виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад» (пункт 4 Порядку);
 - для проведення конкурсу **організатор конкурсу** готує конкурсну документацію, яка повинна містити певну інформацію (пункт 5 Порядку);
 - **організатор конкурсу** утворює комісію, до складу якої входять на паритетних засадах представники організатора конкурсу, територіального органу Держпродспоживслужби, підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги, а також (за їх згодою) органів місцевого самоврядування, органів виконавчої влади, власників (їх об'єднань) або наймачів, користувачів, у тому числі орендарів розміщених у межах певної території житлових приміщень, земельних ділянок, які не пізніше ніж за три дні до закінчення строку подання конкурсних пропозицій дали свою згоду бути членами конкурсної комісії (пункт 6 Порядку).
- (43) Отже, відповідно до Порядку **організатор конкурсу**, зокрема виконавчий орган сільської ради має забезпечити підготовку та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (44) Відповідно до пункту 28 Порядку переможцем конкурсу визначається його учасник, що відповідає кваліфікаційним вимогам, може забезпечити надання послуг відповідної кількості та якості, конкурсна пропозиція якого визнана найкращою за результатами оцінки.
- (45) Згідно з пунктом 30 Порядку, **організатор конкурсу** протягом не більш як п'яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить у дію відповідним актом, який оприлюднює на своєму офіційному вебсайті, рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу, та зазначає строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги, але не менш як п'ять років.
- У разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено, строк, на який він визначається виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен становити 12 місяців, після чого організовується і проводиться новий конкурс.
- (46) Пунктом 31 Порядку визначено, що з переможцем конкурсу протягом десяти календарних днів після прийняття конкурсною комісією рішення укладається договір на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного

пункту.

- (47) Отже, чинним законодавством України передбачено процедуру визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на певній території на конкурсних засадах.
- (48) Конкурс, по своїй суті - це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.
- (49) Таким чином, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринках послуг з вивезення побутових відходів, визначаючи у порядку, встановленому законодавством, на конкурсних засадах виконавців таких послуг.

5. Правова кваліфікація дій Відповідача

5.1. Антиконтурентні дії Відповідача

- (50) За результатами здійсненого державного контролю за дотриманням органами місцевого самоврядування законодавства про захист економічної конкуренції у сфері поводження з побутовими відходами встановлено наступне.
- (51) Впродовж травня 2021 року – січня 2023 року послуги з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади надають КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено) та КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено).
- (52) КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено) було створено рішенням Петро-Михайлівської сільської ради від 08.06.2004 № 01 для обслуговування жителів Петро-Михайлівської сільської ради. КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено) діє на підставі статуту, до якого рішенням Петро-Михайлівської сільської ради від 15.11.2012 № 15 були внесені зміни, а саме: пункт 2.2. розділу 2. «Мета і предмет діяльності Підприємства» доповнено змістом: збирання та вивіз твердих побутових відходів.
- (53) КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено) було створено з метою вирішення питань комунально-побутового обслуговування населення, фізичних і юридичних осіб у сільській місцевості. КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено) діє на підставі статуту, згідно з яким одним із напрямів є діяльність з прибирання сміття, боротьба із забрудненням та подібні види діяльності.
- (54) Послуги з вивезення твердих побутових відходів КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено) та КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено) надають в різних населених пунктах Петро-Михайлівської територіальної громади.
- (55) Отже, впродовж травня 2021 року – січня 2023 року КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено) та КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено) є суб'єктами господарювання, які надають послуги з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади.
- (56) На вимогу Відділення про надання інформації Виконавчий комітет повідомив (листом від 03.11.2022 № 02-01-26/1828), що конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів не проводився.
- (57) Таким чином, Виконавчим комітетом підтверджено той факт, що ним не визначалися на конкурсних засадах виконавці послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади.
- (58) Споживачами послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах Петро-Михайлівської сільської територіальної громади є населення, бюджетні установи та інші споживачі, які уклали з КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено) або КП 2

- (інформація, доступ до якої обмежено) відповідні договори.
- (59) В матеріалах справи наявні копії договорів про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, укладених у 2021 - 2022 роках:
 КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено) комунальним закладом «Гнаровська загальноосвітня школа І-ступеня» Петро-Михайлівської сільської ради, населенням.
 КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено) з комунальною організацією «Дніпровська загальноосвітня школа І – III ступенів» Петро-Михайлівської сільської ради, державним підприємством «Укрхімтрансміак», населенням.
- (60) Так, відповідно до договору від 19.07.2022 № 9, укладеного КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено) з комунальним закладом «Гнаровська загальноосвітня школа І-ступеня» Петро-Михайлівської сільської ради (далі – Договір 1), КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено) позиціонує себе як Виконавець послуг з вивезення твердих побутових відходів.
 Згідно з пунктом 1.1. Договору 1 Виконавець надає комунальні послуги по збиранню та організації вивезення твердих побутових відходів, накопичених у споживача, на умовах цього Договору 1, згідно з тарифом, встановленим рішенням Петро-Михайлівської сільської ради.
 Згідно з пунктом 3.2 Договору 1 вивезення твердих побутових відходів проводиться за графіком, затвердженим Петро-Михайлівською сільською радою.
 Відповідно до пункту 5.1 Договору 1, договір діє з моменту його підписання до 31.12.2022.
 Пунктом 5.2 Договору 1 передбачено, що договір вважається подовжений на той же термін та на тих же умовах, якщо не одна із сторін не попередила іншу про його розірвання за місяць до закінчення терміну дії договору.
- (61) Інші договори, укладені КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено), містять подібні умови.
- (62) Відповідно до договору від 26.01.2022 № 1, укладеного КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено) (Виконавець) з комунальною організацією «Дніпровська загальноосвітня школа І – III ступенів» Петро-Михайлівської сільської ради (Замовник) (далі – Договір 2), КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено) позиціонує себе як Виконавець послуг з вивезення твердих побутових відходів.
 Згідно з пунктом 1.1. Договору 2 Замовник доручає, а Виконавець приймає на себе зобов'язання по виконанню послуг по збиранню та організації вивезення твердих побутових відходів, накопичених у Замовника, на умовах цього Договору 2.
 Згідно з пунктом 2.1 Договору 2 для проведення розрахунків між Замовником і Виконавцем за послуги з вивезення твердих побутових відходів установлений тариф рішенням Петро-Михайлівської сільської ради.
 Відповідно до пунктів 5.1., 5.2. Договору 2, цей Договір 2 діє до 31.12.2022 і може бути продовжений за погодженням сторін.
- (63) Інші договори, укладені з КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено), містять подібні умови.
- (64) Отже, послуги з вивезення твердих побутових відходів на території, підпорядкованій Петро-Михайлівській сільській раді, надають КП 1 (інформація, доступ до якої обмежено) та КП 2 (інформація, доступ до якої обмежено), які не визначались Виконавчим комітетом на конкурсних засадах виконавцями послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (65) Вказане свідчить, що Виконавчим комітетом всупереч вимогам Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи» та Порядку проведення конкурсу

на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів», не запроваджено в межах Петро-Михайлівської сільської територіальної громади принципи державної політики у сфері поводження з відходами, зокрема не вжито заходів щодо вирішення питання про визначення на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади.

5.2. *Негативний вплив на конкуренцію*

- (66) Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (67) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно господарського управління та контролю.
- (68) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (69) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринку послуг з вивезення побутових відходів, визначаючи у порядку, встановленому законодавством на конкурсних засадах, виконавців послуг з вивезення побутових відходів.
- (70) Проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів стимулює розвиток конкурентного середовища, а також сприяє підвищенню рівня якості даних послуг.
- (71) Не визначення, всупереч вимогам чинного законодавства, на конкурсних засадах юридичних осіб, які б здійснювали вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади, є недопущенням певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (72) Надання права здійснювати вивезення побутових відходів без участі у конкурсі звільняє суб'єктів господарювання від потреби пропонувати для здобуття права на надання такої послуги, кращі умови її надання, тобто використовувати власні досягнення для отримання переваг порівняно з іншими суб'єктами.
- (73) Застосування принципів конкуренції, як вирішального фактору розвитку ринкової економіки для органів виконавчої влади і місцевого самоврядування полягає у встановленні прозорих процедур проведення конкурсів, тендерів, з залученням якомога більшого кола учасників. Створення конкурентного середовища у сфері поводження з побутовими відходами у свою чергу призводить до активізації ринку, посилення конкуренції між суб'єктами господарювання та, як наслідок, до закупівлі товарів, робіт, послуг найвищої якості за найнижчою ціною.
- (74) Заохочення конкуренції, як вирішального фактору розвитку ринкової економіки, є завданням державної конкурентної політики загалом. На виконання цього завдання мають бути спрямовані дії та рішення всіх органів державної влади, органів місцевого

самоврядування та всіх державних установ. Однак, окремі державні органи та адміністративні інституції можуть встановлювати правила господарської поведінки з метою забезпечення галузевих чи регіональних інтересів, не враховуючи при цьому завдань конкурентної політики та вимог законодавства, які спрямовані на загальнодержавні інтереси країни.

- (75) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (76) Недопущення конкуренції - будь-яка ринкова поведінка, що заважає появі нової конкуренції або нових конкурентів. Джерелом нової конкуренції може бути створення нових ринків в результаті науково-технічних досліджень та розробок, поява нових товарів (послуг) або отримання потенційними конкурентами доступу до вже існуючих ринків, або розширення сфери діяльності існуючих конкурентів, наприклад, шляхом створення нових потужностей або більш повного використання існуючих виробничих потужностей, які не використовувалися раніше, або за рахунок збільшення обсягів реалізації товарів (послуг).
- (77) Недопущення стосується негативного впливу на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (78) Нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних інституцій на конкуренцію.
- (79) Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з закон.
- (80) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (81) Таким чином, дії Відповідача, що полягали у не визначенні на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, які б здійснювали вивезення твердих побутових відходів впродовж травня 2021 року – січня 2023 року на території населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади, можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.

6. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (82) На подання з попередніми висновками у справі, яке було надіслано Виконавчому комітету, Відповідач листом від 31.01.2023 № 02-01-26/325 повідомив, що рішенням Виконавчого комітету від 25.01.2023 № 31 «Про проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Петро-Михайлівської сільської ради» затверджено Положення про порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, склад конкурсної комісії, та конкурсну документацію.
- (83) Крім того, 30.01.2023 на офіційному сайті Петро-Михайлівської сільської ради опубліковано оголошення про проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з

вивезення твердих побутових відходів.

7. **Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення**

- (84) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, а зауваженнями і поясненнями не спростовується висновок Відділення про те, що бездіяльність Виконавчого комітету, яка полягала у:

не проведенні конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.

- (85) Такі антиконкурентні дії Виконавчого комітету передбачені частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та заборонені відповідно до частини третьої статті 15 зазначеного Закону.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати бездіяльність **виконавчого комітету Петро-Михайлівської сільської територіальної громади** (інформація, доступ до якої обмежено), яка полягає у не проведенні конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Петро-Михайлівської сільської територіальної громади, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.

2. Зобов'язати **виконавчий комітет Петро-Михайлівської сільської ради** (інформація, доступ до якої обмежено) у двомісячний термін з дня отримання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини рішення.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

Наталія ІГНАТЕНКО